

Laudate Dominum

"Dicsérjétek az Urat!" – Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja. XXII évfolyam 2. szám

„Kapuja a mennynek”

A Katolikus Lexikon szerint a templom az a szent épület, amelyben a papság áldozati liturgiát végez, s ahová a hívők istentiszteleti szándékkal járnak. A katolikus emberek számára speciálisan az újszövetségi liturgiának, elsősorban az Oltáriszentség ünneplésének és őrzésének a helye, egy isteni személy vagy egy szent tiszteletére szentelt épület, ezért kiemelt jelentősége van.

Sokan mondják: „én hiszek az Istenben, de nem járok templomba, mert...”, és itt felsorolnak számtalan kifogást, miért nem látogatják a templomot, miért nem vesznek részt a szentmiséken és más közösségi alkalmakon. Így például: nem tetszik nekik a pap; nem szeretik a papszomszédjukat; szerintük a templomba járó hívek képmutatók, ugyanolyan bűnösök, mint a többiek, de ájtatos képet vágnak; imádkozni otthon is lehet, ezért teljesen felesleges elmenni valahová; nincs erre idő, mert dolgozni/főzni/takarítani/kertet ásni/gyereket nevelni kell; stb.

Nos, azok a felebarátaink, akik ilyen érveket sorakoztatnak fel, nem tudják, mit vesztenek azzal, hogy hanyagolják a templom látogatását. Az igaz, hogy az Istennel való kapcsolatunk nincs egyetlen helyhez kötve, mert az egész föld szent, és az emberek fiaira van bízva. De a látható templomok – ahogyan a mi Keresztelő Szent János templomunk is – nem egyszerű gyülekezési helyek, hanem jelzik és kifejezik az adott helyen élő Egyházat, Isten hajlékát a Krisztusban kiengesztelődött és egyesült emberekkel, akik e szent és kegyelmi erőterben megélik a közösséghez tartozás örömet, és segítséget, vigasztalást találhatnak minden nehézségben. Az Egyháznak földi állapotában szüksége van helyekre, ahol a közösség össze tud gyűlni: a látható templomainkra, szent helyekre, a szent város, a mennyei Jeruzsálem képeire, amely felé zarándokúton vagyunk. Amikor a hívek összejönnek egy helyen, elsősorban az fontos, hogy „mint élő kövek, lelki házzá épüljenek” (1Pt 2,4-5), ez pedig olyan lelki megújulást tud jelenteni, amelyet sehol máshol nem találhatunk meg.

Szeressük hát városunk „ékszerdobozát” és lelki középpontját, az 1757-ben felszentelt, csodálatos templomunkat, amely az Isten háza és kapuja a mennynek!

Üllő, 2024. június 23. A templombúcsú ünnepén

szerkesztőség

Az elmúlt időszak eseményeiből

Elsőáldozó gyermekek és családjaik

Szakácsaink a csülökfesztiválon

Ministránsaink jókedvűen sütiznek a szolgálat után

A passió főszereplői

A házaspár közösség összejövetele

Úrnapi körmenet

Betekintés mindenkinek

Mostantól – bizonyos időszakokban – nyitva lesz templomunk bejárati ajtaja, s a frissen elkészített rácson át minden érdeklődő betekintést nyerhet a templom belsejébe.

Miből, hogyan, miért lett ez a művészen megmunkált vasszerkezet? Az anyaga az az áldoztatórác, amely a régmúltban készült, és a II. Vatikáni zsinat (1965) rendelkezéséig, a szembemisézésig töltötte be szerepét. A szentély szélén volt, előtte térdelve járulhattunk a szentáldozáshoz. A zsinatot követően a szentáldozás módja is megváltozott. Ekkor került lebontásra az áldoztatórác, de hál' Istennek nem a roncsra vitték, hanem "csak" a plébánia pincéjébe. Ott pihent, rozsdásodott és várakozott további sorsára mintegy 60 éven keresztül! A közelmúltban kedves akolitusunk, Kovács Sándor – nomen est omen – kovácmester fejében megszületett a lélektől sugallt gondolat: készüljön ebből egy bejárati ajtó, amelyen keresztül látható a templomunk belülről is. Hiszen a közel 300 éves templomunkat, amely azóta is nemcsak Üllő, hanem a környék kiemelkedő épülete nemcsak méretében, de építészeti és művészettörténeti értelemben is – városunk tizenháromezer fős lakosságának több mint 3/4 része soha nem látta még belülről. Teremtsük hát meg a betekintés lehetőségét! Az eredeti vasanyag művészen készített, egyedi munka, kovácsolt négyzetvas, amelyen a kötések nem hegesztve, hanem – évszázadokkal ezelőtt, ugye – szegeccselve készültek. Az új mestermű a régi minden szépségét megőrizve, az egyházi szimbolikának megfelelően hármastagozású, az ajtó mindkét szárnyának közepén aranyozott kereszt található. Nyáridőben a templom szellőzését is lehetővé teszi. A fűtési szezon időszakára visszakerülnek az üvegajtók. Addig is a nyitvatartási rend: hétfőn, szerdán és szombaton 7-től 18:30-ig. A vasrács ajtót a Mesteracél Kft. (Üllő, Maglódi u. 42.) készítette.

Az áldoztatórác egykoron a templomi szertartások fontos tartozéka, tárgya volt. Aztán veszendőbe került, azt lehetett gondolni, hogy megsemmisült, már nincs is. Csodával határos, hogy megmaradt, és most templomunknak ismét szerves része lett.

Köszönjük az alkotóknak a nagyszerű munkát, s legyen ez a történet példa és biztatás számunkra is.

Laza István

Közösségi házunk közel a készhez

Az elmúlt hónapok munkálatai: az épület belterének glettelése, festése, a belső burkolás befejezése, villanykapcsolók, aljzatok felszerelése, gépészeti komplett szerelvényezés (válaszfalak, ajtók, intimfal, mosdók, wc-k, csaptelepek), fűtésrendszerek próbaüzeme, nyomáspróbák, az egész épület földémszigetelése kőzetgyapattal, homlokzati szigetelés, riasztó- és kamerarendszer kiépítése.

kialakítása, gipszkartonozása, belső lépcsőkorlát megépítése, szikkasztó elkészítése, járdák lerakása, villámhárító rendszer kiépítése.

A munkálatok befejezése, az épület használatba vétele októberre várható. Hát várjuk is nagyon.

Üllő Város Önkormányzata és Magyarország Kormánya támogatásának köszönhetően folytatódhat az építkezés, amely az alább felsorolt munkák elvégzése után be is fejeződhet: az épület külső színezése, az utcai kerítés bontása, bejárati lépcső megépítése, utcafronti előtető szerelése, nyitottszín galéria kialakítása a hátsó udvar felé, az aljzat lerakása, lépcsőház emeleti szint

szerkesztőség

Keresztelő Szent János (június 24.) a katolikus népi vallásosságban

Június 24-én ünnepeljük templomszentünk, Keresztelő Szent János, más közösségekben, mint Zoboralján Virágos Szent János vagy a szegedi tanyákon Búzavágó Szent János ünnepét, mely az egyházi év legjelesebb napjainak egyike. Az ünnepnap egybeesik a nyári napfordulóval, amelyet már a pogány világban is ünnepeltek, mint az ókori Egyiptomban. A keresztény világban a nyári napfordulóra eső Keresztelő Szent János ünnepe az 5. században lett általánossá.

Két tényezőre kell kitérnünk. Egyrészt Keresztelő Szent János szerepe az egyetemes katolikus hagyományban, másrészt helyére a magyar katolikus néphagyományban. Érdekes, hogy a magyar népi kultúrában a szlávok Szent Iván név használatos e nap és rítusai jelölésére, amelynek eredete a bizánci egyház befolyását mutatja. A nyári napfordulót ősidőktől fogva valamiképpen minden nép számontartotta és legtöbbször lángoló tűz gyújtásával ünnepelte. Az archaikus európai képzetvilágot az Egyház nem tudta, de talán nem is akarta eltörölni, hanem beépítette az esztendő liturgikus rendjébe, egyúttal természetesen a maga vilásképe szerint igyekezett értelmezni. Így került az ünnepi szentelmények közé a Szent Iván-napi tűzszentelés is.

Az Egyház Szűz Márián kívül csak Keresztelő Szent Jánosnak ünnepli meg a test szerint való születése napját. Ennek oka az, hogy Máriának Erzsébetnél való látogatása alkalmával az Üdvözítő közelsége miatt János is megszenteltetett anyja méhében: alighogy Erzsébet meghallotta Mária köszöntését, fölujjongott méhében a magzat, és Erzsébetet eltöltötte a Szentlélek (Szent Lukács 1,41). Ezt Felsőszentiván lakosai úgy magyarázták, hogy a látogatás alkalmával János édesanyja méhében ugrált az örömtől. Ezért kell a tüzet átugrani, mégpedig háromszor, hogy Szent Iván közbenjárására a Szentháromság annál nagyobb kegyelmet adjon. A Szentírás szerint János hat hónappal előzte meg születésében a Megváltót.

Nagyon kedvelt volt évszázadokon át az a párhuzam, amelyet Karácsony és János születésnapja, valamint a napok növekedése és csökkenése között lehetett vonni. Az egyházatyák szerint erre vonatkozik Jánosnak Jézusról való mondása: neki növekednie, nekem pedig kisebbednem kell (Szent János 3, 30). A szent tiszteletére gyűjtött Szent Iván-i tűz tehát kapcsolatban volt a nyári napfordulóval. A keresztény

ünnepe magába olvasztotta mindazokat a hiedelmeket és rítusokat, amelyek különböző népeknél a nyári napfordulóhoz kapcsolódtak. Magyarországon a 16. század óta biztosan, de valószínűleg már régebben is örömtűzgyújtottak ezen az ünnepen. Hagyományosan június hónapot Szent Iván havának nevezték. A tűzgyújtást tűzcsóvák forgatása (lobogózás) és az ország egyes területein, főleg Nyitra megyében hosszú éneksorozat, a Szent Iván-i ének éneklése kísérte.

*Szent Iván napi tűzgrás
(Karancseszi, Nógrád vm., 1930-as évek)*

Más mágikus eljárások, cselekmények és hiedelmek vízzel, növényekkel, füvekkel, virágokkal, gyümölcsökkel kapcsolatosak. Az ünnep estéjén kötött koszorúnak egyes vidékeken különös erőt tulajdonítottak, s ezt a ház elejére szokták akasztani tűzvész ellen. Az olyan anyának, akinek elhalt a gyermeke, Szent Iván napja előtt nem szabad gyümölcsöt ennie. A tűzgrálás alkalmából tűzbe dobott gyümölcsnek is fontos szerepe volt, mágikus tárgyként használták. A tűzben sült almát a gyermekeknek szórták, hogy egészségesek maradjanak; Szeged vidékén a fog- és hasfájás orvossága volt, Baranyában a sírokra is tettek a sült almából. Csongrádon azt tartották, hogy a tűzbe azért kell almát dobni, hogy az elhunyt rokonok is élvezzenek a gyümölcsből. Szerelemvarázsló praktikák és jóslások is fűződnek e naphoz, éppúgy, mint az esővarázslás.

A Szent Iván-naphoz fűződő hiedelmek és szokások egyrészt a szomszéd népektől kerültek hozzánk, másrészt egyházi közvetítéssel lettek ismertek.

Bali János

Szent Ágoston szava az Újszövetség súlyos ajkú prófétájáról

„A megszentelt János születését ünnepli az Egyház. Nincs más az atyák között, akinek földi születésnapját ünneppel ülnénk meg, csak Jánosnak és Jézusnak a születését ünnepeljük. Ez nincs jelentőség híján. Ha talán magyarázatunk a tárgy méltóságához képest rövidnek tetszik is, tartalma mégis annál fontosabb és termékenyebb.

János meddő öregasszonytól születik, Krisztus fiatal szűz leánytól. Apja nem hisz János születésében, ezért megnémul. Mária hisz Jézusban, és hitben fogantja őt.

János olyan mint valami határvonal a két szövetség, az Ó- és az Újszövetség között. Maga az Úr állítja, hogy János valamiképpen határ. Ezt mondja ugyanis: „A próféták és a törvény Jánosig tartanak.” (Mt 11, 13) János a maga személyében az Ószövetséget ábrázolja, de már az újat hirdeti. Mivel az Ószövetség képviselője, azért öregtől születik. Mivel pedig az újat hirdeti, azért már anyja méhében prófétává lesz. Még meg sem született, és Mária érkezésekor anyja ölében

repetett az örömtől. Már akkor küldetést kapott, születése előtt. Még mielőtt látta volna őt, nyilvánvalóvá lett, kinek lesz az előfutára. Szent összefüggések ezek, és meghaladják a törekeny emberi mértéket. Végül megszületik, megkapja nevét, és apja nyelve megoldódik. Gondold meg, mi történt, mert képszerűen az igaz valóságot jelzi.

Zakariás hallgat, és elveszíti hangját mindaddig, amíg az Úr előfutára, János meg nem születik, és vissza nem adja a hangját. Zakariás hallgatása mi más, mint rejtett, titkos és elzárt prófécia, melyet Krisztus tanítása tesz világossá? Értelme megnyílik az ő eljövetelekor, s ami rejtve volt, napvilágra jön annak megjelenésével, akiről a jövődőlés szól. Az a tény, hogy Zakariás szava megjön János születésekor, ugyanazt jelenti, mint a templom függönyének szétszakadása Jézus keresztre feszítésekor. Ha János önmagát hirdette volna, Zakariás ajka nem nyílt volna meg. Megoldódik a nyelv, mert megszületik a hang. Mert János az időben hangzó hang, Krisztus azonban a kezdettől hangzó örök Ige.”

Csíksomlyói zarándoklat a családos közösséggel

Még az elmúlt év végén elhatároztuk, hogy a családos közösség zarándokutat szervez a Csíksomlyói Búcsúba. Közösségünk egyik házaspárja a helyi viszonyokat jól ismerve, magukra vállalta a szervezést. Fáradhatatlan munkájuk eredményeképpen a pünkösdi előtti csütörtök hajnalban indultunk. Egyénileg, kis csoportokban, többen többféle úton közelítettük meg szálláshelyünket, Székelyvarságot. Ki-ki a saját útvonalán lévő nevezetesebb helyeken (Nagyvárad, Torda, Farkaslaka...) megállt nézelődni. Ahogy közelítettünk úticélunk felé, úgy volt egyre inkább az az érzésünk, hogy nem is egy idegen országban, hanem Magyarországon vagyunk. A feliratok, a helynévtáblák, reklámok, mind-mind magyar nyelvűek voltak, és bárhová tértünk be, csak magyar szót hallottunk. Mi felnőttek is csodálkoztunk, de a gyerekek folyton megjegyezték, hogy más országokhoz képest, ahol eddig jártak, ez mennyire furcsa, olyan, mintha itthon lennénk.

Csütörtök este fáradtan, de lelkesen érkezett meg mindenki a mesébe illő helyre. Körülöttünk a zöld erdők, a hegyek, a patakok, a tavak az Alföldhöz szokott ember szemének megannyi felfoghatatlan szépség. A minden kényelemmel felszerelt szállásunk egy szörvényfaluban volt, s úgy éreztük, csak magunk vagyunk a természetben, mert a szomszédig el sem láttunk, olyan messze volt. Mindenhol a gyönyörű zöld erdő, egy gyors folyású patak képezte a telekhatárt a hatalmas, zöld udvaron, ahol a gyerekek kedvükre focizhattak, szaladgálhattak. Csodálatos szépségű hely!

Csodálatos szállásunkon vendéglátóinkkal

Megtapasztaltuk a messze földön híres székely vendégszeretetet is szállásadóink személyében.

Az utazás fáradalmait pénteken egy rövid túrával oldottuk fel. Megmáztuk a Madarasi Hargitát. Nem volt hosszú a gyalogút, és bár az időjárás viszontagságai

Zarándok csoportunk a Madarasi Hargitán

próbára tettek minket, az erős szél és a hideg sem akadályozott meg a csúcson elérésében. Megérte, a látvány kárpótolt mindenért, csodálatos panoráma tárult a szemünk elé. A csúcson megannyi kereszt és kopjafa áll azok emlékére, akik előttünk ott jártak. A délutánt sütögetéssel töltöttük, és a közös vacsora után közös zsolozsmával zártuk a napot.

Szombaton már hajnalban elindultunk Csíksomlyó felé. Sajnos az eső útközben eleredt, így a zarándoklat gyalogos részét esőben kezdtük el. Bár hideg volt, és esett, ez nem szegte kedvünket, zászlóinkat büszkén tartva a magasba, énekszóval gyalogoltunk a kolostorig. Mire odaértünk, az idő is kiderült, és az eső is elállt. Egy rövid pihenő után a Jézus-hágón át indultunk el a Nyeregbe, miközben az örömutat imádkoztuk.

A reggeli esőben úton Csíksomlyó felé

Az örömut egy katolikus ajtatosság, amelyet húsvét és pünkösdi között imádkoznak. A keresztúthoz hasonlóan stációkból áll, amelyek a feltámadás utáni Újszövetségi eseményeket és a feltámadt Krisztus tanítványaiával való egy-egy találkozását örökítik meg.

Felfelé a Jézus-hágón

Minden stációhoz más-más család készült rövid elmélkedéssel. A Jézus-hágó extrém meredekének megmászása valóban nagy kihívás volt sokunknak, de egymást segítve, támogatva, közben együtt imádkozva, elmélkedve egy olyan lelki élmény volt, amit elmesélni lehetetlen, ott kellett lenni és átélni. Amikor felértünk a Nyeregbe, az utolsó elmélkedést többen megkönyyeztük.

Szentmise a Nyeregben félmillió emberrel

Ezek után érdekes és egyedülálló élmény volt a hegyoldalban, piknik körülmények között venni részt a szentmisén. Igaz, bár a hegyoldalból, ahol letelepedtünk, szabad szemmel nem volt jól látható, hogy mi történik a Hármashalom-oltárnál, de a kihangosítás tökéletes volt, így teljes egészében lehetett követni, érteni és átélni a misét. Leírhatatlan élmény volt, amikor több százezer ember egyszerre mondta az imát, a mise válaszait, és együtt énekelt. Valóban zengett a hegyoldal. Torokszorító volt a mise végén a himnuszok éneklése. Felföldi László pécsi megyéspüspök megújulásról szóló prédikációja mindannyiunkhoz szólt, kicsikhez, nagyobbakhoz, fiatalokhoz, idősekhez egyaránt.

...és belülről

programokkal töltöttük a délutánt, aki akart kirándult, vagy megnézte a helyi temetőben „Úz Bence sírját”, a gyerekek pedig szabadon játszottak.

Mi, üllőiek is a szentmisén

Hazafelé megálltunk Madéfalván az emlékműnél, ahol egy rövid történelmi áttekintést kaptunk a „Mádéfalvi veszedelem” néven elhíresült tragikus történelmi eseményről (1764), 400 székely mártírhaláláról és Moldova felé történő tömeges menekülésükről. Késő este fáradtan, de az átélt lelki élményektől feltöltődve értünk haza.

Másnap Zeteváralján, a gyönyörű, új templomban voltunk, ahol a mise kegyelmei mellett újra átélhettük az összetartozás élményét is. Azok az énekek, melyeknek itthon nem tulajdonítottunk eddig különösebb jelentőséget, most és itt nyertek igazi értelmet, át kellett élnünk együtt az itt élőkkel, hogy mit is jelent idegenben magyarnak lenni, hogy az igazi értékük megmutatkozzon számunkra is. Át kellett élnünk azt is, hogy az ottani atya

Úz Bence sírjánál

Kirándulás a vízeséshez

Zeteváraljai templom kívülről

büszkén újságolja, hogy ő már magyar állampolgár, magyar személyi igazolványa is van. Ami számunkra természetes, az az itt élőknek kiváltság, öröm és megtiszteltetés. A lelki élmények után fakultatív

Hétfő reggel indultunk haza 2-es, 3-as csoportokban, estére mindenki szerencsésen, lelki élményekkel bőségesen megrakodva érkezett haza. Azt gondolom, ez így volt kerek a búcsúval, a vasárnapi misével, a kirándulásokkal és a közösségi együttléttel. Biztos vagyok benne, hogy akik ott voltunk, mindannyian vágyunk vissza, hogy újra átélhessük azt a csodát, amit ez a zarándoklat adott. Hálás szívvel köszönjük Nagy Karcsinak és Erikának, hogy megszervezték ezt a csodálatos öt napot. Imádságban adtunk és adunk hálát a Jóistennek ezért a zarándoklatért, a közösségért és a kapott kegyelmekért, valamint könyörgünk határon túli magyar testvéreinkért.

Jánosi Erika

A gregorián himnusz

A himnusz a korai műfajok közül az egyetlen, amelynek szövege nem a Bibliából származik, hanem verses költemény. Valószínűleg a hellenisztikus kultúra hatására keletkeztek, amelyeknek olyan neves szerzői voltak Keleten és Nyugaton egyaránt, mint Szent Efrén és Szent Ambrus.

Szent Ambrus (340-397) a himnuszköltészet atyja, az ókeresztény himnuszköltészet legjelentősebb alakja, akinek legfőbb célja a hívek minél aktívabb bekapcsolása az egyházi szertartásokba. Ezért foglalkozott az egyház liturgiájával és énekeivel. Himnuszaiban a mélyes hit és szent komolyság nagy erejű, mégis egyszerű kifejezési módja rendíti meg az imádkozót. Költészete új műfajt teremtő és messzire ható volt, meghonosítja a keleti egyház zsoltáreléklését. Himnuszköltészetében az öszövevényi zsoltárokat és a bibliai énekeket tekinti mintának, de míg azok ritmikus prózában íródtak, addig Szent Ambrus időmértékes formában írja himnuszeit: négyes jambikus sorokban. A jambus egy rövid és egy hosszú szótagból álló versláb: $v -$. Négy jambus alkotja az ún. ambroziánus sort: $v - | v - | v - | v -$.

Négy sorból áll egy versszak, és a himnuszköltészet nyolc strófából állnak. Hosszú időn át ez maradt a himnuszköltészet versformája. A Hymnus Ambrosianus, azaz Ambrus himnusza névvel illetik a „Te Deum laudamus” kezdetű egyházi éneket, a katolikus egyház egyik legszebb magasztaló, hálaadó énekét, melyet Sík Sándor fordításában ismerünk. Formája még nem verses, hanem a latin zsoltárfordítások gondolatritmikus prózája. Egyes részei a legrégebbi időkből valók. Ebben a formájában valószínűleg Szent Nikétász alkotta. A legendás hagyomány szerint Szent Ambrus és Ágoston együttesen költötték, mikor a milánói püspök Szent Ágostont megkeresztelte, ezért sokszor mint Szent Ambrus hálaadását emlegetik. A magyar fordítás formailag eltér az eredetitől – rímes és ritmikus –, mert annak idején a mai éneklés céljaira készült, és zenei szempontokhoz alkalmazkodott, az énekeskönyvek pedig ebben a formában terjesztették el.

Templomunk védőszentjéről, Keresztelő Szent Jánosról is fennmaradtak himnuszköltészet, bár nem Szent Ambrus tollából, hanem szerzője a VIII. században élt longobárd szerzetes, a Karoling-reneszánsz jeles költője és történetírója, Paulus diakónus volt. A szapphói strófában íródott himnuszt két alkalommal énekeltek a liturgikus esztendőben. Először június 24-én, Szent Iván születésének és neve napjának ünnepén, másodszor mártíromságának napján, augusztus 29-én. A nép ezt a napot nyakvesztő Jánosnak is hívta. A himnuszt a liturgián kívül az iskolákban is nagy előszeretettel használták a középkorban és a kora újkorban. Keresztelő Szent János himnusza a zenetörténet egyik legfontosabb

szövegének tekinthető. Arezzói Guidó, a XI. század első felében élt bencés szerzetes eme himnusz első versszakára épített fel egy dallamot oly módon, hogy a himnusz egyes szótagjai fölé mindig egy fokkal magasabb hangot írt. A hangokhoz rendelt szótagok lettek az akkor használatos hatfokú skála egy-egy fokának nevei. Magának a dallamnak a szerzősége bizonytalan, mivel más szövegekkel is felbukkant a későbbiekben. Guidó idejénél korábbi viszont nincs használatára utaló forrás, ezért valószínűsíthetően Arezzói Guidó a dallam szerzője.

Sík Sándor fordítása a következő:

*Hogy könnyűt szívvel csoda tetteidnek
zenghessék hírét szabadult szolgálid,
oldd meg, Szent János, kötelét a bűntől
szennyes ajaknak.*

A liturgiában viszont nem ezt a dallamot énekeljük, hanem a XV. századi Budai Psalteriumból fennmaradt régi magyar dallamot kissé egyszerűsített formában. Megjegyzem, ez a dallam olyan népszerű, hogy sok más himnusz szövegét is alkalmazzuk rá. A himnusz Keresztelő Szent János életét meséli el az evangéliumok alapján. Számunkra különösen fontos ez a himnusz, nem csak azért, mert templomunk védőszentjéhez kötődik, hanem mert egy nagyon különleges mű is kapcsolódik a himnuszhoz és templomunk kórusához. Daróci Bárdos Tamás 2014 májusában, 10 évvel ezelőtt írta meg számunkra e himnusznak a vegyeskari feldolgozását három női és egy férfi szólamra. A zeneszerző egyszerűsége és a gregorián dallam tökéletes megőrzésére törekedett, mindamelllett, hogy a műben megjelenik a sajátos harmóniavilága és egyedi dallamvezetése. A szerkezet követi a himnusz strófikusságát, de egy szövegnélküli sor bevezeti, majd kellő helyen megtöri a versszakok sorát, hogy legyen idő elgondolkodni az addig hallottakon. A felépítése lépcsőzetes, a szólamok nem egyszerre, hanem egymást követő versszakokban lépnek be, így egy természetes crescendo is segíti a tetőpont elérését, ahol a férfikar csatlakozik az imához, ami a Pusztába kiáltó Szent János segítségét kéri. A darabot egy polifonikus szerkezetű égbe szálló Amen zárja. Szép ez a darab, pedig nincs benne különös nehézség, és nincsenek benne lélegzetelállító dallamok, de minden benne van, amiről a szöveg szól. Hálával gondolok a szerzőre, aki annak idején megajándékozott egy aprócska és tökéletlen kórust egy gyöngyszemmel, és amikor felcsendül a mű, érte is kérjük Keresztelő Szent János közbenjárását, hogy egykor majd ott ülhessen az angyali kórusban, az Atya jobbán.

Rauscherné Horváth Gyöngy

Ut queant laxis

Guido d'Arezzo
(992 - 1033)

Ut que - ant la - xis, re - so - na - re fi - lii, Mi -
- ra ges - to - rum, fa - mu - li tu - o - rum, Sol - ve
pol - lu - ti, Lá - bi - i re - a - tum San - te Jo - han - nes.

Parlando

Hogy di-csér-bes-sünk könnyű é - nek-szó-val,
s elmondjuk él - ted tündök - lő cso - dá - it:
bűnös nyelvünknek kö - te - lő - két oldd meg,
Szent Já - nos már - tír!

Üllőiek, akik pápai kitüntetést kaptak - II. rész Dr. Petrányi Rezső

Az üllői római katolikus egyháztanács jegyzőkönyvéből:

„Jegyzőkönyv, felvettett Üllön 1938. év március 27-én tartott Képviselőtestületi és A.C. * Díszgyűlés alkalmából. Jelen voltak az egyházközségi képviselőtestület és az A.C. bizottságok tagjain kívül a katolikus egyesületek és az egyházközség tagjai nagy számban. A nagyméltóságú püspök úr képviseletében a gyűlésen megjelent Kovács Vincze apát kanonok úr.

Főtisztelendő Szabó Jenő tanácsos plébános úr üdvözölte a megjelenteket, üdvözli a megjelent apát urat, és azt, akit a mai napon itt képvisel. Üdvözli a megjelent kerületünk országgyűlési képviselőjét, Máriássy Mihályt is, mint hitvalló katolikus embert. Előterjeszti részletes beszámolóját, amely magába foglalta az A.C. helyi szervezetének eddig végzett összes munkáját. Bár szép eredményekre tekinthetünk vissza, még sok a tennivaló. A Szentséges Szív segítségével a világiak buzgó apostolkodása tette lehetővé az eredményes munkát. A mai napon, mikor hálásan borulunk le az Úr segítségéért köszönetet mondani, hajtsuk meg a zászlót a tevékenykedő buzgó világiaink előtt is.

Kovács Vincze apát kanonok úr örömmel hallgatta a beszámolót, mert örömről, sikerről szól, és Szent Pál szavai szerint ma az Úr Jézusban dicsekedhetünk. Beszédében Krisztus igaz egyházáról, mint biztos alapról beszélt, amelyre és csak erre építheti az emberiség a jövő boldogulását. Szükséges a világiak aktív bekapcsolódása is az egyház életébe. Örömet fejez ki, hogy Üllön kiveszik részüket a munkából a világiak is, annyira, hogy egyesek lelkes buzgósága és áldozatkészsége a kereszténység legfőbb Atyjának a szívéhez is eljutott, és ott érdemesnek találták arra, hogy kitüntetésbe részesítsék. Dr. Petrányi Rezső önzetlenségét és egyházhűségét, dicsőségesen uralkodó Szent Atyánk a „Pro Ecclesia et Pontifice” arany keresztjével jutalmazta. Ez nem csak a kitüntetettnek, hanem az egész üllői A.C.-nek a megdicsőítése. Ugyancsak megemlékezik Dr. Petrányi Rezsőné szociális munkásságáról, és átnyújtja részére a püspök úr elismerő leiratát.

Kollár Mihály üllői község közössége és előljárósága, Dobos József, a Katolikus Legényegylet üdvözlétét tolmácsolta. Dr. Petrányi Rezső meghatódottan köszönte meg a kitüntetést. További és még buzgóbb tevékenységet kíván kifejtetni, mert erre most már kötelezi ez a nem várt magas kitüntetés.

A díszgyűlés a pápai himnusz elénekelésével zárult.”

Mit tudunk még róla? Az első világháborúban tartalékos főhadnagyként szolgált a császári és királyi 38. gyalogezrednél. 1914 szeptember 1-én előbb a szerb, majd az orosz hadszíntérre vonul és ott küzd november végéig. Ekkor megbetegszik, majd felgyógyulása után, december végén újra az orosz harctérre kerül, és részt vesz a volt békécsabai 101. gyalogezred vállalkozásaiban 1915 márciusában bekövetkezett megbetegedéséig. Felgyógyulása után, 1915 őszén az orosz, majd 1916 tavaszán az ezreddel az olasz hadszíntérre vonul, és Doberdónál, a Hétközség fennsíkján vívott ütközetben 1916 május hó 31-én megsebesül. Segédszolgálatra minősítetve a 4. hadsereg parancsnokságnál nyer beosztást, majd 1917 végén a katonai szolgálat alól felmentést nyer. Harctéri szolgálata 20 hónap. Kitüntetései: Katonai érdemkereszt 3. osztálya, Károly csapatkereszt, sebesülési érem, háborús emlékérem igénylésére jogosult.

A templomban ma is látható az a Szűz Máriát a kereszttel ábrázoló színes üvegablak, amit ő és családja adományozott az egyházközségnek.

*Actio Catholika

Pro Ecclesia et pontifice kereszt (Egyházért és a pápáért): pápai kitüntetés keresztérem XIII. Leó pápa képével, aki alapította a díjat (1888). Elnevezésének megfelelően az egyház, illetve a pápa iránt érdemeket szerzett, 45 év feletti egyházi és világi személyiségek elismerését szolgálja. Az 1938-as kitüntetés adományozó oklevelén Pacelli bíboros, a későbbi XII. Pius pápa saját kezű aláírása látható.

Krisztus áldja meg e házat!

Egy személyes élményünket szeretném megosztani a kedves olvasókkal.

Régóta nagyon fontosnak tartjuk, hogy minden évben meghívjuk plébánosunkat, szentelje meg kis hajlékunkat. Én személyesen nagyon szeretem ezeket az alkalmakat, mert lehetőség nyílik egy kellemes beszélgetés lefolytatására olyan hitbéli kérdésekről, amelyek minket érdekelnek, vagy esetleg olyan dolgokról, melyek zavarnak. Megbeszéljük, hogyan kell ezeket megélnünk a jelenlegi nehéz világban, hogy ne a kárhozat felé haladjunk.

De a házszenelés ennél sokkal több: Isten keresése, a vele való találkozás egyik módja. Az atya megáldja a ház minden helyiségét, és közösen imádkozunk. Minden házszeneléskor azért könyörgünk, hogy „maradj velünk Urunk”, mert szeretnénk érezni, tapasztalni a jelenlétét, nem csak a templomban, hanem a házukban is. Ez a hit, hogy nem vagyunk egyedül megerősít, és örömmel tölt el bennünket. Az otthonunk soha nem üres, mert betölti Isten jelenléte.

A házszenelés a léleknek szól, nem pedig a falaknak és a tárgyakkal. A lakás megszentelésének van egyfajta ördögűző hatása is, védelmet ad a kísértésekben.

„Boldog ház, hol Krisztus lakik/ Onnan sátán eltávozik./ Ha van is ott keserűség,/ ott van a lelki békesség.”

József atya – akinek nagyon köszönjük ezt a csodás látogatást – a szentelt krétával az ajtófélfára felírta az évszámot, és a népi értelmezés szerint a három királyok nevének kezdőbetűit: 20+G+M+B+24. Más értelmezés szerint a 3 betű a latin áldásformula kezdőbetűit jelenti: Christus Mansionem Benedicat (Krisztus áldja meg e házat!). Ez a néhány betű egész évben a nehéz és szép pillanatokban, örömben, bánatban és gyászban emlékeztetett arra, hogy Krisztus áldó keze minden körülmények között az otthonunk felett van. Ez segít abban is, hogy döntéseinkben, viselkedésünkben, a bűneink elleni küzdelemben tudjunk kihez igazodni. Hiszen Ő nem hagy el bennünket!

Nekünk minden nap – amikor elindulunk itthonról – óriási erőt ad, hogy felnézhetünk az ajtó feletti feliratra, és keresztet vetve kérjük: „Uram, légy velünk egész nap!”, azaz a Jóisten gondviselésébe ajánljuk magunkat.

A hitünk szerint Isten szabadnak teremtett bennünket, magunk alakítjuk a sorsunkat. Tőlünk függ, és magunknak kell megszerezni a véget érő földi zárandoklásunk során az örök üdvösséget.

Éljünk hát ezzel a szép hagyománnyal, és áldassuk meg otthonainkat! Tehát már társázzuk is Plébánosunkat, és kérjük a házszenelést! (Nemcsak Vízkereszt idején aktuális!)

Óvj meg minket, Urunk, minden veszélytől, és áraszd bőséges áldásodat minden család otthonára!

Bűnbánatot hirdető Keresztelő Szent János, könyörögj érettünk, amen!

Butacu Augustinné

Egyházközségi hírek

- Augusztus 17-én gyalogos zárandoklatot szervezünk Máriabesnyőre. Jelentkezni lehet Mészáros Olivér akolitusnál: meszarosoliver4@gmail.com

- Augusztus 26-30. között tartjuk napközis táborunkat a plébánián. Jelentkezni lehet Nagy Erikánál: erikarcsi81@gmail.com

- Augusztus 30. - szeptember 1. között lesz kórustáborunk Orosházán.

Bérmálkozás

Terveink szerint 2025 tavaszán egyházközségünkben bérmálás lesz. Aki szeretne csatlakozni a felkészítő csoporthoz, az jelentkezzen József atyánál: j.bluman@gmail.com, tel: 06-30-503-7575

A felkészítő minden hónap utolsó hétfő estéjén 18.30 órakor kezdődik a plébánián.

Laudate Dominum újságunkkal kapcsolatban szeretnénk a Tisztelt Olvasó véleményét, megfigyeléseit, javaslatait kérni a kiadvány tartalmával, formájával kapcsolatban, hogy minél több hívő számára legyen érdekes és tartalmas a munkánk.

Laudate Dominum

*Az Üllői Katolikus Egyházközség lapja,
XXII. évfolyam 2. szám*

Felelős kiadó: Virágh József plébános;

Szerkesztők: Mezei Zsófia, Laza István, Fazekas-Szűcs Péter

Munkatársak: Bali János, Butacu Augustinné, Jánosi Erika,

Rauscherné Horváth Gyöngy, Zentai István

Szerkesztőség: 2225 Üllő, Templom tér 4. tel.: 06-20-912-6186